

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การกู้ยืมเงินจากกองทุนส่งเสริมโรงเรียนในระบบเพื่อนำไปชำระหนี้
สถาบันการเงิน

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๒๑๑.๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า มาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้มีกองทุนส่งเสริมโรงเรียนในระบบขึ้นในกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนสำหรับการให้กู้ยืมเงินแก่โรงเรียนในระบบ ซึ่งกองทุนดังกล่าวได้นำทุนมาจากการยุบรวมเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาการศึกษาโรงเรียนเอกชนและเงินทุนหมุนเวียนเพื่อวิทยาการสงเคราะห์สำหรับโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามภาคใต้ มาดำเนินงานโดยกระทรวงศึกษาธิการ และมีสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนเป็นผู้ดำเนินงานตามภารกิจของกองทุนส่งเสริมโรงเรียนในระบบ ทั้งนี้ กองทุนดังกล่าวมีความเป็นมาจากการที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๓๑ ให้เปลี่ยนวิธีการให้การอุดหนุนด้านวิทยาการสงเคราะห์โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเป็นส่งเสริมและอุดหนุนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมาย ๒ กลุ่ม เพื่อปรับปรุงพัฒนาการของโรงเรียนและเพื่อมุ่งหมายให้ยกฐานะโรงเรียนเอกชนตามมาตรา ๑๕ (๒) เป็นโรงเรียนเอกชนตามมาตรา ๑๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๕ โดยเรียงตามลำดับความสำคัญ คือ (๑) โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่เปิดสอนวิชาศาสนาควบคู่วิชาสามัญหรือวิชาชีพ ซึ่งจัดตั้งอยู่ใน ๕ จังหวัดภาคใต้ (๒) โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่เปิดสอนวิชาศาสนาควบคู่วิชาสามัญหรือวิชาชีพ ซึ่งจัดตั้งอยู่ในจังหวัดพัทลุง นครศรีธรรมราช ภูเก็ต ระนอง กระบี่ และพังงา และนับตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๒ เป็นต้นมา กระทรวงศึกษาธิการได้จัดให้มีเงินทุนหมุนเวียนเพื่อวิทยาการสงเคราะห์สำหรับโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามภาคใต้ยืมเงินโดยไม่มีดอกเบี้ย ซึ่งมีทุนประเดิมในครั้งแรกจำนวน ๑๒ ล้านบาท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ยืมเงินไปใช้จ่ายในกิจการของโรงเรียนเพื่อการก่อสร้างและซ่อมแซมอาคารเรียน อาคารประกอบ ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๓๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการให้จัดตั้งเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาการศึกษาเอกชนขึ้นในกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเป็นการสนับสนุนและช่วยเหลือโรงเรียนเอกชนทั่วไปในฐานะที่ช่วยแบ่งเบาภาระในการจัดการศึกษาของชาติมาโดยตลอดเป็นระยะเวลาอันยาวนาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้โรงเรียนเอกชนในระบบกู้ยืมเงินไปก่อสร้างอาคารเรียนหรืออาคารประกอบ ซ่อมแซมอาคารเรียนหรืออาคารประกอบที่ประสบภัยธรรมชาติ ตลอดจนซื้ออุปกรณ์การเรียนการสอนที่เป็นอุปกรณ์หลัก นับตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๒ เป็นต้นมา กระทรวงศึกษาธิการได้จัดให้มีเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาการศึกษาให้โรงเรียนเอกชนกู้ยืมเงินโดยคิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๔ ต่อปี ซึ่งมีทุนประเดิมในครั้งแรกจำนวน ๓๐ ล้านบาท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้กู้ยืมเงินเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของโรงเรียนเอกชน คือ (๑) เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนโรงเรียนเอกชนประเภทในระบบทั้งประเภทสามัญศึกษา ประเภทอาชีวศึกษา และประเภทการศึกษาพิเศษ (๒) เพื่อใช้จ่ายในการก่อสร้างอาคารเรียน อาคารประกอบให้เพียงพอสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (๓) เพื่อใช้จ่ายในการซ่อมแซมอาคารที่ชำรุด หรือเสียหายเนื่องจากประสบภัยธรรมชาติ และ (๔) เพื่อใช้จ่ายในการจัดซื้ออุปกรณ์การเรียนการสอนที่เป็นอุปกรณ์หลัก

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๖/๑๖๔ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๒ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ปัจจุบันกองทุนส่งเสริมโรงเรียนในระบบอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ และดำเนินการตามระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการบริหารกองทุนส่งเสริมโรงเรียนในระบบ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยหมวด ๑ ของระเบียบดังกล่าวได้กำหนดวัตถุประสงค์ของกองทุนเพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนสำหรับโรงเรียนในระบบในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- (๑) การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน
- (๒) การก่อสร้างหรือปรับปรุงอาคารเรียน อาคารประกอบ
- (๓) การซ่อมแซมอาคารเรียน อาคารประกอบ ที่ชำรุดหรือเสียหาย
- (๔) การจัดซื้ออุปกรณ์การเรียนการสอนตามหลักสูตร

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนได้พิจารณากรณีการขอยืมเงินจากกองทุนส่งเสริมโรงเรียนในระบบเพื่อนำไปชำระหนี้สถาบันการเงินอื่นแล้วเห็นว่า กองทุนส่งเสริมโรงเรียนในระบบเป็นกองทุนที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยนำทุนมาจากการยุบรวมเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาการศึกษาโรงเรียนเอกชนและเงินทุนหมุนเวียนเพื่อวิทยาการสงเคราะห์สำหรับโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามภาคใต้ ซึ่งเงินทุนหมุนเวียนดังกล่าวจัดตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๑ และกระทรวงศึกษาธิการได้ออกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๒ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ กองทุนส่งเสริมโรงเรียนในระบบได้ระบุดำเนินการได้ทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ (๑) การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน (๒) การก่อสร้างหรือปรับปรุงอาคารเรียน อาคารประกอบ (๓) การซ่อมแซมอาคารเรียน อาคารประกอบ ที่ชำรุดหรือเสียหาย และ (๔) การจัดซื้ออุปกรณ์การเรียนการสอนตามหลักสูตร ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเสมอภาคกัน ซึ่งถือว่ามิได้ผิดไปจากเจตนารมณ์ของการจัดตั้งเงินทุนหมุนเวียน แต่กรณีที่จะกำหนดให้โรงเรียนเอกชนยืมเงินหรือกู้ยืมเงินจากกองทุนส่งเสริมโรงเรียนในระบบเพื่อนำไปชำระหนี้สถาบันการเงินอื่นที่ได้กู้เงินมาเพื่อดำเนินการก่อสร้างอาคารเรียนหรืออาคารประกอบ จะไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งเงินทุนหมุนเวียนตามมติคณะรัฐมนตรี และไม่ปฏิบัติตามระเบียบการดำเนินงานของกองทุนส่งเสริมโรงเรียนในระบบ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการจึงขอหารือว่า การเพิ่มวัตถุประสงค์ในการยืมเงินหรือกู้ยืมเงินจากกองทุนส่งเสริมโรงเรียนในระบบเพื่อนำไปชำระหนี้สถาบันการเงินอื่นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการเป็นทุนหมุนเวียนสำหรับการให้กู้ยืมเงินแก่โรงเรียนในระบบที่จะสามารถกระทำได้โดยบทบัญญัติของมาตรา ๔๙ มาตรา ๕๒ ประกอบกับมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ หรือไม่ประการใด และจะเป็นการขัดต่อมติคณะรัฐมนตรีในการอนุมัติหลักการให้จัดตั้งเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาการศึกษาเอกชน หรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) และผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวงและสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า ข้อหารือนี้มีประเด็นที่ต้องพิจารณาเพียงประเด็นเดียวว่า คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนสามารถกำหนดหลักเกณฑ์ให้โรงเรียนในระบบกู้ยืมเงินจากกองทุนส่งเสริมโรงเรียนในระบบเพื่อนำไปชำระหนี้สถาบันการเงินอื่นที่โรงเรียนในระบบได้กู้ยืมเงินมาเพื่อก่อสร้างอาคารเรียนหรืออาคารประกอบ โดยถือว่าเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชนได้หรือไม่ โดยมีความเห็นว่า กองทุนส่งเสริมโรงเรียนในระบบเป็นกองทุนที่มีความเป็นมาจากการยุบรวมเงินทุน

หมุนเวียนเพื่อวิทยาการสงเคราะห์สำหรับโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามภาคใต้และเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาการศึกษาโรงเรียนเอกชน ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรีตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๑ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามภาคใต้และโรงเรียนเอกชนในระบบทั่วไป ทั้งประเภทสามัญศึกษา ประเภทอาชีวศึกษา และประเภทการศึกษาพิเศษ ยืมเงินหรือกู้ยืมเงินไปใช้จ่ายในกิจการของโรงเรียนเพื่อ (๑) พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน (๒) ก่อสร้างอาคารเรียน หรืออาคารประกอบให้เพียงพอสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (๓) ซ่อมแซมอาคารที่ชำรุด หรือเสียหายเนื่องจากประสพภัยธรรมชาติ และ (๔) จัดซื้ออุปกรณ์การเรียนการสอนที่เป็นอุปกรณ์หลัก โดยในปัจจุบันกองทุนส่งเสริมโรงเรียนในระบบมีสถานะเป็นทุนหมุนเวียนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย โดยมาตรา ๔๙^๑ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้บัญญัติให้มีกองทุนส่งเสริมโรงเรียนในระบบขึ้นในกระทรวงศึกษาธิการมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนสำหรับการให้กู้ยืมเงินแก่โรงเรียนในระบบ และมาตรา ๕๒^๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้บัญญัติเงื่อนไขของการกู้ยืมเงินจากกองทุนไว้ว่า ในกรณีมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษา โรงเรียนในระบบ มีสิทธิขอกู้ยืมเงินจากกองทุนได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด รวมทั้ง มาตรา ๕๓^๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ได้บัญญัติหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการบริหารกองทุน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) เห็นว่า ในการพิจารณาขอบเขตวัตถุประสงค์ของกองทุนส่งเสริมโรงเรียนในระบบเพื่อประโยชน์ในการกำหนดหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงิน นั้น

มาตรา ๔๙ ให้มีกองทุนส่งเสริมโรงเรียนในระบบขึ้นในกระทรวงศึกษาธิการโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนสำหรับการให้กู้ยืมเงินแก่โรงเรียนในระบบ

กองทุนประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

(๑) เงินที่โอนมาจากเงินทุนหมุนเวียนเพื่อวิทยาการสงเคราะห์สำหรับโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามภาคใต้ ในสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนเพื่อวิทยาการสงเคราะห์สำหรับโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๓๒

(๒) เงินที่โอนมาจากเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาการศึกษาโรงเรียนเอกชนในสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาการศึกษาโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๕

(๓) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปี

(๔) (ยกเลิก)

(๕) เงินค่าธรรมเนียม ค่าบริการ และเงินค่าปรับเนื่องจากผิดนัดชำระหนี้กู้ยืม

(๖) เงินและทรัพย์สินอื่นที่มีผู้บริจาคให้กองทุน

(๗) ดอกผลและผลประโยชน์ที่เกิดจากกองทุน

(๘) เงินและทรัพย์สินอื่นที่ตกเป็นของกองทุน

เงินของกองทุนไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง และกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๕๒ ในกรณีมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาโรงเรียนในระบบมีสิทธิขอกู้ยืมเงินจากกองทุนได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

ในการอนุมัติให้โรงเรียนในระบบกู้ยืมเงินจากกองทุน คณะกรรมการจะอนุมัติให้ไม่ต้องเสียดอกเบี้ยและไม่ต้องมีหลักประกันในส่วนเงินกู้ยืมที่ไม่เกินจำนวนเงินที่โรงเรียนในระบบได้ส่งเข้ากองทุนแล้วก็ได้

มาตรา ๕๓ การรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการบริหารกองทุน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ให้สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการเก็บรักษาเงิน และดำเนินการเบิกจ่ายเงินกองทุนตามพระราชบัญญัตินี้

นอกจากการพิจารณาวัตถุประสงค์ของกองทุนตามมาตรา ๔๙^๔ ประกอบกับมาตรา ๕๒^๕ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ได้กำหนดไว้อย่างกว้างว่า เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนสำหรับการให้กู้ยืมเงินแก่โรงเรียนในระบบและต้องเป็นกรณีมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาแล้ว จะต้องพิจารณาถึงเจตนารมณ์เดิมในการจัดตั้งทุนหมุนเวียนตามมติคณะรัฐมนตรีประกอบด้วย เนื่องจากกองทุนส่งเสริมโรงเรียนในระบบมีที่มาจากเงินทุนหมุนเวียนเพื่อวิทยาการสงเคราะห์สำหรับโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามภาคใต้และเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาการศึกษาโรงเรียนเอกชนซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามภาคใต้และโรงเรียนเอกชนในระบบทั่วไปมีแหล่งเงินทุนเพื่อยืมเงินหรือกู้ยืมเงินไปใช้จ่ายในการพัฒนาโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน การก่อสร้างหรือซ่อมแซมอาคารเรียนหรืออาคารประกอบ และจัดซื้ออุปกรณ์การเรียนการสอนที่เป็นอุปกรณ์หลัก การพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินกองทุนส่งเสริมโรงเรียนในระบบ จึงควรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ในการก่อตั้งกองทุนดังกล่าว เมื่อข้อเท็จจริงตามข้อหาหรือนี้ปรากฏว่าโรงเรียนในระบบประสงค์จะกู้ยืมเงินจากกองทุนเพื่อนำไปชำระหนี้สถาบันการเงินอื่นเนื่องจากอัตราดอกเบี้ยของกองทุนต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยของสถาบันการเงิน การกู้ยืมเงินเพื่อนำไปชำระหนี้สถาบันการเงินอื่นในกรณีนี้เป็นการดำเนินการเพื่อลดภาระหนี้สินของโรงเรียนในระบบเองไม่ใช้การกู้ยืมเงินเพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาโดยตรง และไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์เดิมของการก่อตั้งกองทุนตามมติคณะรัฐมนตรีที่มุ่งประสงค์ให้โรงเรียนเอกชนในระบบมีโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุนในการพัฒนาโรงเรียนและการจัดการศึกษา อีกทั้งการที่โรงเรียนในระบบสามารถกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินเพื่อนำไปใช้ก่อสร้างอาคารเรียนหรืออาคารประกอบได้แล้ว ย่อมแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนในระบบดังกล่าวสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้โดยไม่ต้องขอรับการสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริมโรงเรียนในระบบ ดังนั้น คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจึงไม่สามารถกำหนดหลักเกณฑ์ให้โรงเรียนในระบบสามารถกู้ยืมเงินจากกองทุนส่งเสริมโรงเรียนในระบบเพื่อนำไปชำระหนี้สถาบันการเงินอื่นที่โรงเรียนในระบบได้กู้ยืมเงินมาเพื่อก่อสร้างอาคารเรียนหรืออาคารประกอบได้

อนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) มีข้อสังเกตว่า กรณีที่คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินจากกองทุนส่งเสริมโรงเรียนในระบบ ด้วยเหตุอื่นที่ไม่ใช่เพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาโดยตรง คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนสมควรเสนอให้คณะรัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้กำหนดขอบเขตวัตถุประสงค์ของกองทุนทั้งสองกองทุนเดิมได้พิจารณาความจำเป็นและความเหมาะสมสอดคล้องกับนโยบายการบริหารกองทุนในภาพรวมเสียก่อน และหากจำเป็นต้องมีการแก้ไขกฎหมายให้ครอบคลุมถึงกรณีดังกล่าว คณะรัฐมนตรีก็อาจมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป

(นางสาวจรรววรรณ เสงตระกุล)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๖๒

^๔โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^๕โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น